

ОЛОНИИТЫН ХҮДЭЛМЭРИИЕ ОНШОТЭЙ ҺАЙНААР ЯБУУЛХА

ВКП(б)-гэй Обкомой XVI пленум бол өөрингөө шийдхэбэри түбхын түрүүндэ, коммунистуудай хүсье колхозно үйлэддээрэ зүбөөр хубаарилжа та хэрэгтэ гол анхаралаа тухыхыень партийна организуудые уялгалхан байна. Сэрэгэй гурбадахы хабарай тухые үнгэргэжэ байнабди. Маше богони болзор соо эрхмэртэйгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ түрүүн коммунистууд, коммунистууд болон агитаторууд өөһдөө ажалай үндэр эсэнуудые туйлажа бусадтаа харуулха уялгатай.

Түбэр табигдаһан олонийтын агитаторууд гээшэ хэзээдэшье шүүнөө аша тухые харуулдаг. Тадаһан энэ хүдэлмэриие үйлэддээрэ табиха гээшэ шууд болоно. Хүдөөгэй агитаторууд бэсэрээ харуулһан ажамтны үлгэр жэшээ; тэрэнэй табигдаһан үнэн сэхэ хурса үгэнь, агитаторуудың мурьсөөнэй тэрэнэй хэһэн амхидхэлэй агитаторууд болбол колхозни-тай ажалайн бүтээсье дээрэ үүлжэ, хүдэлмэриний шанааг хайжаруулха болон булад туу жаяг заршамые бүхэ-рхэ ээргэтэй.

Агитаторуудтай хэһэн бүтээһэн хүдэлмэринь хэды шэнээн үйлэд, хөөрөлдөө болон уншал-гараһан тухай хоохон мэдээ-лээр сэгнэгдэхэ бэшэ, харин агитаторууд хүдэлмэрилжэ байһан доо, бригада, звено болон бригадуудтай байдалаар сэгнэгдэ болоно.

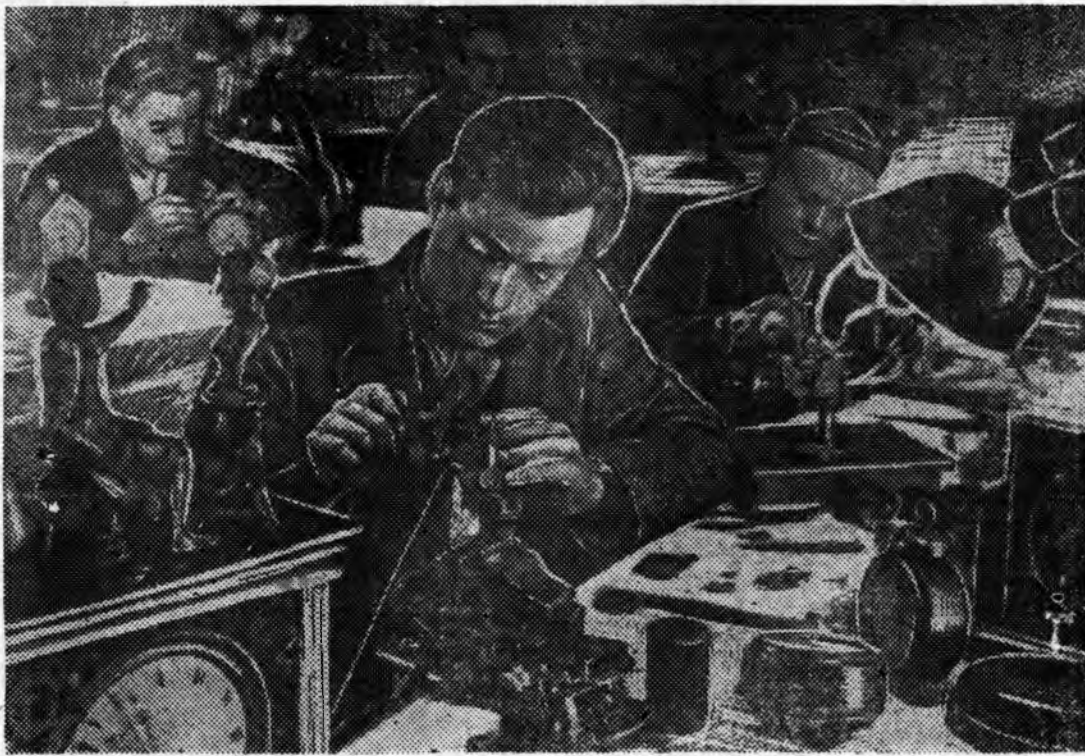
Олонийтын хүдэлмэриие оншо-лоһон хайнаар табихые хүсэхэн агитаторууд, комсомольско болон колхозууд ямаршые сагта хүдэлмэриие эрхим дээдэ

хэмжээдэ табиха арга шадабары ба саг оложо шададаг байна. Мухаршэбэрэй аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Содном Хандажапов гэгшэ агитколлективэй хүдэлмэриие өөрөө толгойлон хүтэлбэрилжэ шадаһанайнгаа эсэстэ, хабарай тарилгые хаһа саг соонь дүүргэ-хэ арга олоо.

Манай партиие нийтэ ажал-шадтай холбогдуулан уялдуулха талаар агитаторууд ехэхэн ту-баламжа хүргэдэг байна. Ушар нимэхэе партийна эхин органи-зацинуудай хүтэлбэрилэгшэд болон тэдэнэй бүхы коммунистууд хадаа түбхын түрүүндэ агита-торнуудай хүдэлмэриие хайжа-руулха тушаа гол анхаралаа табихаһаа гадна, тэдэнэртэ үдэр бүрийн үнэн бодото туһаламжа үзүүлхэ ёһотой болоно. Агита-торнуудта бэлдхэл хайнтай хү-нүүд томилогдоһон байха ёһотой.

Агитаторнуудай эгээ мүнөө үедэ ябуулха хамагай шухала зорилгонь хадаа агууехэ вождь нүхэр Сталиной майн нэгэнэй алтан үгэтэ приказые ажаллан бүхэнэй мэдэрэлдэ хүргэхэ яба-далда байна. Олонийтын хүдэлмэ-риие үнгэргэгдэжэ байгаа бүхы шухала кампанинуудтай хөхил-дуулан, оншотой хайнаар таби-хада энэ хүдэлмэри үлэмжэ ехээр хүндэлэгдэн магтагдадаг байна.

Хүдөө нотагуудай партийна, комсомольско организацинууд болбол олонийтын хүдэлмэриие оншотой хайнаар ябуулхын ту-лада хамаг анхаралаа табиха уялгатай. Олонийтын хүдэлмэ-рийн түлөө партийна, комсомоль-ско организацинууд харюусаха байһанаа мартаха зэргэгүй.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын (инвалидуудта зорюулжа байгуулһан Ленинградка профес-сиональнай тургуули—хамгаалгын байра гээшэ хоёрдохи жэтээ хүдэлжэ байна. 4—10 нарын тур-ша соо тураад байхадна энды дээдэ мэргэжэлтэй хүдэлмэрилэгшэ боложо гараха юм. Тэрэ хам-тын байра соо харуул хайхан яд аятай зохид компанинуудта байдаг, эрхим түхээрэлтэй мастерскойнууд соо туража ба хүдэлдэг байна.

Танкын командир Георгий Самусенко гэгшэ Ленинград шадар шархатаһан юм. Тэрэ хүн хүлөө гэмтээд эдлэгшэньнэгэ хүлээр тэндэ туража часовою мастерской соо хүдэлмэрилжэ мэргерской соо хүдэлмэрилжэ ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Самусенко гэгшэ часовою мастерской соо хүдэлмэрилжэ байна. С. Кропивницкийн фото. (ТАСС-эй фотохронико).

Советскэ Информбюроһоо

Майн 27-ой оперативна мэдээнһээ

Майн 27-ой туршад фронтнууд дээрэ шухала хуби-лалтанууд болоогүй.

Майн 26-да агаарта болоһон байлдаануудта болон зенитнэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 30 самолёт унагаагдаа.

Манай самолёт-торпедоносцууд дайсанай пароходуудта довтолбо

Майн 26-ай хүни Балтийн далайн улаантугта флотой само-лёт-торпедоносцууд дайсанай пароходуудта довтолһон байна. Торпедоносцуудай довтолһонһой эсэстэ Рижскэ булан тохойдо

немецкэ хоёр томо пароход шэн-гээгдэбэ. Тэрээнһээ гадна, дайс-най 7.000 тонно уһа түрпэ хэмжээтэй хоёр пароход финскэ булан тохойдо шэнгээгдэһэн бай-на.

Майн 26-да дайсанай 70 са-молёт финскэ тохойдо манай флотой нэгэ объектдэ довтолхо гэжэ хэдэбэ. Советскэ истреби-тельнуудээр угтагдаһан немецкэ самолёдууд таража арилад, бом-бонуудаа далай худар хаяһан

байна. Агаарта болоһон байлда-нуудта манай самолёдууд дай-санай 20 самолёт унагааба. Тэ-дэнһээ 11 бомбардировщик болон 9 истребитель болоно. Манайхиная хоёр самолёт ба-задаа бусажа ерээгүй.

Майн 28-ай оперативна мэдээн

Майн 28-ай туршад фронтнууд дээрэ шухала хуби-лалтанууд болоогүй.

Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллерийн буудал-гаар дайсанай 14 самолёт унагаагдаа.

Манай корабльнууд Финскэ тохойдо немецкэ уһан доогуур ябадаг онгосые шэнгээбэ

Мэнэ хаяхан Балтийн далайн улаантугта флотой корабльнууд хажуудла ябаха зуураа, финскэ тохойдо байгаа нэгэ аралай ха-жууда дайсанай уһан доогуур

ябадаг онгосо харажархиван бай-гаа. Манай корабльнууд тэрэ дары довтолжо ороод, немецкэ уһан доогуур ябадаг онгосые шэнгээбэ.

Тирасполь городһоо баруун-хой-гуур немецүүд хүнидөө байл-даатайгаар тагнуул хэхэ хэ-жэ хэдэбэ. Н-скэ частийн гвардеецууд миномётно болон пу-лемётно буудалгаар дайсаные

айхбаттар ехэ гээлтэ хоролтодо оруулаа. Манай хамгаалгын га-зарай урда захад хүрэнгүйгөөр гитлеровецүүд эмхи журамаа ал-дан сүхарижа арилаа.

◆ 2-дохи Украинскэ фронт

дээрэ бүлэг немецкэ самолёдууд манай сэрэгүүдэй байһан газар-рые бомбодохо гэжэ хэдэнхэн байгаа. Старшина Марк Усов гэгшэ дайсанай самолёдуудые пу-лемёдоороо буудажэ захалаа. Тийхэдэн нэгэ немецкэ самолёт шатаад, газар худар хүтэрэн унаба. Улаанармеец Иван Шивко гэгшэ винтовкоороо буудад, дайсанай нүгөөдэ самолёдысье унагааба. Тэрэ самолёт манай газар дээрэ бууһан байна. Тэрэ-нэй тоно хэдэг һабатань сүмэ буудагдаһан байба. Летчинынь плендэ абтаа.

◆ Витебск городһоо зүүн-урлуур дайсан мэнэ хаяхан ма-най подразделениүүдэй эзэлэн абаһан нэгэ үндэр газарые бу-сааха гэжэ, дахиад хэдэнхэн бай-гаа. Үглөөгүүр немецкэ ябган сэрэгүүд хэдэн олон зүгһөөн ма-найхиная позицинуудта довтолон оробо. Тэрэ үндэр газарые хам-гаалжа байһан Н-скэ частийн боецууд немецүүдые айхбаттар шанга артиллерийско-миномётно болон пулемётно буудалгаар уг-таһан байгаа. Немецүүдэй хэһэн атака бираагүй. Манайхиная буудагдажа үсөөрһэн дайсанай подразделениүүд өөһэдынгөө байһан газарта сүхарижа арилха баатай болоо. Байлдаанай боло-һон газарта 230 үхээр хэбтэжэ байба.

◆ Могилёвско областыдо дай-лалдажа байһан партизанскэ отряд майн 11-тэ 3 автомаши-ны тэһэлжэ, тэрээн соо ябажа байһан гитлеровецүүдые үгы хэ-лэн байгаа. Немецкэ командова-ни халаа партизануудта ээргүү-сэхэ карательна экспедици эль-

(Түгэсхэлын 2-дохи ноурта).

ВКП(б)-гэй Закаменай айком болон аймгүйсэдкомой зууршалгаар Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэгшэд:

1. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Москвитин), эртынгээ тарилгын түсэбье майн 2-то дүүргэһэн байна.

2. «Майн 1» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Батуев, парторгнь нүхэр Ульзугуев) эр-тынгээ культурануудай тарилгые хаһа болзор соонь дүүргэбэ.

3. Сагаан-мориной сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхоз (тү-рүүлэгшэнь нүхэр Жамбалов, парторгнь нүхэр Дармаева) эр-тынгээ культурануудай түсэбье 108 процент дүүргэһэн байна.

Советскэ Информбюроһоо

(Түгэсхэл. Эхинишнь 1-дэхи ньюрта).

гээбэ. Партизанска тагнуул дай- сание хаһа саг соонь харажархи- бан байгаа. Тойрон орохо мансвр хэжэ, советскэ патриодууд кара- тельна отрядта хажуу талабаань довтолһон бөөрээ тэрэннине хяа һамна сохибо. Уһа мурэн тээшэ хашагдаһан немецүүд уһа тамар- жа амьа абарха гэгһэн аад, ма- найхитай мэргэн буудалгада оро- жо хюдагдаһан байха юм. Энэ байлдаанда партизанууд нэгэ ро- тоһоо үсөөн бэшэ гитлеровецүү- дые угы хэһэн ба плендэ абанаһан байха юм.

◆ Советско-германска фронт дээрэ немецкэ армийн хүндэ хү- шэр дийлдэлгэдэ ороһонойнь һүүлээр Эльзас болон Лотаринги- да айхатбар хатуу дошхон поли- дейскэ хэмжээнүүдые абажа сэр- рэгэй таталга хэһэн байна. Олон- шог французууд немецкэ армийа хара баагаар татагдаһан хадаа Улаан Армийн талада орожо бай- на.

28-дахн немецкэ ябган сэрэгэй Хүнгэн дивизийн солдат Лотарин- гиһаа абтаһан француз Жозеф Б. нигэжэ хөөрбэ: «Немецүүд ми- ний хүрэлхиды Силези худар сүлэһэн байна. Тэдэнэр тэндэ ай- хатбар бэрхэ байдалда зобожо өгөөн хүндэ хүшэр хүдэлмэри хэнэ. Немецүүд манай Эхэ оро- нине богоолшолю. Нэгэшье үнэн сэхэ француз немецкэ армийа алба хэхэгүй байһанинь мэдээ- жэ. Би ба миний нүхэд Анри Шарль болон Эжен гэгшэд нэгэ окоп соо байгаа һэмди. Мантай хамта немец байлсаа. Углөөгүүр өртэ тэрэ немецын ондоо тээшэ ошоһондо бидэнэр винтовкопуудаа

абаад ородууд тээшэ гүйлджэ ерээбди».

454-дэхи немецкэ һажуулай дивизийн плендэ абтаһан солдат Пьер В. гэгшэ нигэжэ хөөрөнэ: «Би французскэ армийа алба хэжэ байһан аад, 1940 оной ию- нийн 14-дэ немецкэ плендэ ороо һэм. Плендэ абтаһан сэрэгэйхидэй лагерьта немецүүд бидэниие элдбээр доромжолдог байгаа. Тэ- дэнэр үдэртөө 10—20 дахин французууд гээшэ хүн бэшэ, ха- рин мал гээшэ, тийхэдэ плендэ абтаһан французска сэрэгэйхид хадаа малһашые доро юм гэжэ хэлэдэг бэлэй. Тийһэн аад, 1943 ондо таталга хэхэдэ маниие не- меккэ армийа абаа һэн. Армийа мордохуулха дээрээ түрэлхидни нигэжэ хэлээ һэн: «Ши француз байһанаа бү мартаарай». Совет- ско-германска фронт дээрэ ерээд байхадаа би ородуудай талада оршоһон байгаа. Миний арюуп уялга хадаа Францие сүлөөлхын түлөө дайлагдаха ябадал болоно».

14-дэхи немецкэ дивизийн плендэ абтаһан солдат Эльзасай француз Леон Д. гэгшэ нигэжэ мэдүүлээ. «Улаан Армийн түрүү- шын амжалтанууд тухай мэдээ- сэл Эльзас хүртэр дуудахадань, тэндэхи зон баясаһан байна. Французска патриодууд бэе бэе- дэ баяр хүргэлсэхэ зуураа: «Одоошье немецүүдые хяа сохи- хо хүсэтэй арми олодоб!» гэжэ хэлсэдэг һэн. Эльзасай зон бу- тадаа Улаан Армийн илалтанууд тухай мэдэдэг ба тэрэнэй полк- вовецүүдые тон ехээр хүндэлэн нэрлэдэг байна.

Партийна ажабайдал

Хабарай тарилга дээрэ агитационно хүдэлмэри һайнаар табиха

«Зургаанай зам» колхозой агитколлективэй хүдэлмэрийн дүй дүршэл

Хабарай полевой хүдэлмэрийн үедэ политическэ агитацие һай- наар табихан колхоз, машинно- тракторна станцинууд хэзээ бү- хэндэ амжалтануудые туйладаг байна.

Хэжэнь аймагай «Зургаанай зам» колхозой партийна органи- заци (секретарийн нүхэр Най- данова) тарилгын хүдэлмэрийн эхилһэнһээ хойшо колхознигуудай дунда политическэ-нигтын хү- дэлмэри һайнаар табихан байха юм. Мүн партийна организаци полевой хүдэлмэридэ бэлэдхэжэ эхилһэнһээ хойшо тарилгаа аг- ротехническэ богонихон болзор соо эрхим шанартайгаар дүүргэ- хэ гэгһэн тусгаар асуудалнуудтай суглаануудые үнгэргэжэ, тусхай

хэмжээнүүдые хараалһан байгаа. Тус колхозой коммунистууд бо- лон комсомолецүүдай хүсэн та- рилгын хүдэлмэри дээрэ зүбөөр кубаагдан табигдажа, колхозни- гуудай хаба шадалье тарилгада бүгэдын элсүүлжэ шадан бай- ха юм.

Нүхэр Ж. Дугаровагай хүтэл- бэрилдэг агитколлектив тарилгын эхилһэнһээ хойшо политическэ бүхы хүдэлмэрэе һураггүй эр- шэдхэжэ, полевой хүдэлмэридэ ябажа байгаа колхознигуудай дунда уншалга, хөөрлөөнүүдые таһалгаряагүйгээр ябуулжа эхи- лээ. Мүн эндэхи агитаторнууд түрүү колхознигуудай дүй дүр- шэлые бүгэдын шадари болго- хын, ажалай лодырьнуудые элс-

рүүлхын түлөө 20 дайш хуудаһа, 10 ханын газетэ гар- һан байна. Тэрэшлэн агитат- орууд полевой хүдэлмэрилгшэ дундахн социалистическэ мур- сөөе толгойлон хүтэлбэрилдэ- юм. Эдэнэр хадаа мурьсөөн дунгые үдэр бүри гаргажа шадьень хүндэлэлэй доскада лийлдэг байна.

Партийно-политическэ хүд- мэрийн һайнаар табигдаһан үрээр тус колхоз хабарай полевой хүдэлмэрийе амжал- тайгаар дүүргэжэ колхоз хоор- дын социалистическэ мурьсөөн түрүү һуури эзэлэн, ВВП(б)-и айком болон аймгүйсэдкомойн дамжуулгын Улаан туг абаба.

Д. ДОРЖИЕВ.

Партийна организаци—мурьсөөе хүтэлбэрилэгшэ

Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организаци тарилгын эхил- һэн түрүүшын үдэрнүүдһээ хой- шо политическэ-нигтын хүдэл- мэри үргэнөөр ябуулан, бүхы колхознигуудые үндэр ургаса хуряаха ябадалда элсүүлжэ бай- ва. Агитаторнууд тарилгын га- зарта шийг нойтнынь байлгана, тарихаһаа урда тээ газар элдүү- рилхэ удхашанар тухай полевой стан дээрэ хэдэн хөөрлөөнүү- дые үнгэргөө. Агитколлективэй

хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Итигылов, комсорг нүхэр Цырендоржиев гэгшэд агитаторнуудта хамта ноли дээрэ хэдэн олон хөөрлөө, уншалгануудые үнгэргэжэ кол- хознигуудые мүнөөнэй үсын ор- шон байдалтай һайнаар танил- суулна. Мүнөө энэ агитколлектив колхозник бүхэндэ Верховно Главнокомандлагша нүхэр Ста- линай майн нэгэнэй приказые гүнзэгыгөөр ойгуулхын түлөө хэлэ-хэдэн хөөрлөөдөө үнгэргэжэ байна.

Мүн агитколлектив 15 м шалхы хуудаһа, хэдэн хам газетэ гаргаһан байха юм. Партийна организаци болон агитат- лективэй колхознигуудай дун- хи социалистическэ мурьсөө дотоор хүтэлбэрилдэг дээрэ эндэхи бүхы бригада, звено- лон колхознигуудай хоорондо социалистическэ мурьсөөн үр- нөөр дэлгэрүүлэгдэнхэй.

Ц. БИМБАЕВА.

Тракторна бригадануудай хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ

Хүдөө ажалай хүдэлмэрийн тү- сэбье амжалтатыйгаар дүүргэхэ ба үндэр ургаса абаха ябадал болбол МТС-эй хүдэлмэрипүүдһээ, тракторна бригадануудые хаһа саг соонь, бодомжотой байнаар эмхидхэнһэнһээ нилээд дулдыдаха байна.

Тракторна бригадануудые ша- дармар бэрхээр оложо, тэдэнэрэй хүдэлмэриие поли дээрэ һайнаар эмхидхэнһэнһэнһээ ашаар Саянтын МТС энэ жэлдэ майн 20-ой мэдээгээр хүдэлмэрийн нэгэ хара соо тракторна хүдэлмэрийн түсэбье 44,2 процент дүүргэжэ, 15 мориной хүсэтэ услово трактор бүхэнөөр зөөлэн халхалада оруулан 103,5 гектар хахалһан байба. Мүн энэ үдэрэй мэдээгээр колхозуудта хүдэлмэ- рилжэ байгаа бүхы тракторна бригадануудын хабарай тарилга дээрэ тракторна хүдэлмэрийн түсэбье үлүүлэн дүүргэбэд.

«Улаан Оронго» колхоздо нү- хэр Дымбрыловэй хүтэлбэри доро хүдэлмэрилжэ байгаа тракторна бригада 3 колесно тракторнуу- даар нэгэ хара соо зөөлэн хаха- лалгада оруулан 705 га хахалаа гэхэ гү, али хабарайнгаа тарил- гын түсэбье 200 процент дүүр- гээд, 1.300 килограмм горючи арбилла.

Кыренскэ МТС һүүлэй хэдэн жэлүүдтэ тракторна паркнуудые

зэрэглэхэ хэрэгтэ тэрэшлэн ам- жалтануудтай. Тус МТС-эй ди- ректор нүхэр Папахинов трактор- на бригадын хүдэлмэриие һай- наар хүтэлбэрилэн, тракторна бригадынхидые бригадирнуудһаа эхилээд, уһа ба горючи зөөгшэд хүртэр һайнаар шэлэжэ олодог байна.

Гэбэшье, манай газарай орга- нууд болон МТС-үүд тракторна бригадануудые эмхидхэхэ хэрэгтэ анхаралаа үшөөл хүсэдөөр табиг- даагүй байха юм. Тракторна бригадануудай үндэр бүтээсэтэ хүдэлмэри туйлаха асуудалнуудые шиндэхэдэ үшөөл ёһо тэ- дыгээр хандаһаар.

Жэшээлхэдэ, Кабанскын МТС- эй директор нүхэр Белин трак- торна бригадануудые муугаар хүтэлбэрилдэг ба тэдэндэ эмхид- хэлэй болон техникескэшье ту- һаламжа үзүүлнэгүй. Каганови- чын нэрэмжэтэ колхоздо хүдэл- мэрилжэ байгаа нүхэр Пикити- нэй тракторна бригада угаа муу- гаар хүдэлмэрилнэ. Энэ бригада МТС-һээ минл хөр километрын газарта хүдэлмэрилдэг болбошье центральна мастерскойһоо болон МТС-эйнгээ хүтэлбэрилэгшэдһөө- шые техникескэ туһаламжа аба- даггүй юм. Хабарай тарилгын 20 үдэрэй турша соо энэ бригада 4 тракторнуудаараа зөөлэн хаха- лалгада оруулан оройдоо 104 га

хахалжа, 390 килограмм горючи гаргашалба.

Ондөө нэгэ жэшээ абажа үзөө, Курбын МТС бүхы дээрээ муу бэшээр хүдэлмэрилнэ. Гэбэшье, Димитровэй нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилжэ байгаа нүхэр Бу- чумов бригадиртай тракторна бригадань 2 СХТЗ трактораар майн 20 хүртэр минл 14 га ха- халба. Энэ юун дээрһээ гэхэдэ, тракторнуудын колхоздо заһа- барилтаһан аат, ахалагша ме- ханик болон МТС-эй директор эдэ тракторнуудай заһабарилал- гын шарые шалгаагүй.

Ахалагша механик нүхэр Са- фонов энэ бригадада тракторнууд ба хүдөө-ажалай машинануудай хойноһоо техникескэ харууһалга эмхидхээгүй, залуу тракторист- нуудта шухала туһаламжа үзүү- лээгүй дээрһөөнь хабарай та- рилга дээрэ һайнаар хүдэлмэри- жэ шадагдаагүй.

Жиримскэ МТС-эй директор нүхэр Закаблук ба ахалагша ме- ханик нүхэр Хоритончик гэгшэд тракторна бригадануудта нүүдэл мастерскойнуудые эмхидхээгүй. Бригадирнууд болон залуу трак- тористнуудын техникескэ заа- бари ба туһаламжа абадаггүй юм.

Эгээл нимэ дээрһээ майн 20- ой мэдээгээр Торин МТС трак- торна хүдэлмэрийн түсэбье

сэб минл 10,6 процент, Кабанскын МТС—12,7 процент болон Жи- римскэ МТС—22 процент дүүр- гэһэн байха юм.

Нимэ байдалые яабашье тэсэ- жэ болохогүй. Республикын бүхы МТС-үүдэй тракторна паркнуудай үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлмэри- лхын тула тракторна бригадануудта ёһотой турим байгуулха яадалһаз эхлэхэ хэрэгтэй.

Тракторна бригадануудта кол- хозуудай таряалангай газарнуудые бэхжүүлэн үгэхэ ябадал имагта шухала байна. Элээнине олоншог машинно-тракторна станцинуудта үшөөл хээдүй. Тракторна брига- данууд, даалгадан үгтэһэн га- заргүй дээрһээ өөһэдынгөө хү- дэлмэриие түсэблэхэ аргагүй ба колхозой таряалангай брига- дирнуудай заабаряар эндэ тэндэ хүдэлмэрилжэ үнэтэ сагаа гээ- дэг, горючи болон түрхихэ тоһо- ёо ехээр гаргашалдаг байха юм. Мүнөө 1944 оной полевой хү- дэлмэрийн бүхы үе соо тракто- раар элдүүлэгдэхэ газарта тракторна бригада бүхэндэ бэх- жүүлэн үгтэхэ зэргэтэй.

Тэрэшлэн тракторна бригадын- хидые саг үргэлжэ һэлгүүлэнгүй байгые туйлаха шухала. Хүдэл- мэрийн эхилһэнһээ хойшо трак- торна бригаданууд саг үргэлжын трактористнууд, принципигүүд, уһа, горючи болон түрхихэ тоһо зөөгшэдөөр комплектовалагдаха ёһотой.

Энэ жэлдэ тракторнуудые жо- лоодоһогодо шэнээр һургагдаһан залуу механизаторска кадрнууд —басагадууд ерөһөн байна. Тий-

мэһээ тракторна бригадын бри- гадир болбол тракторай хүдэл- ри дээрһээ эдэ механизаторска кадрнуудые хүмүүжүүлхэ, тра- торайнгаа хойноһоо харууһал- дань онсо тодорхой заабари туһаламжануудые саг үргэл- зүүлжэ байха ёһотой.

Иволгын МТС-эй дүй дүрш- лые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ и- хала байна. Хабарай тарилгын халуун хүдэлмэрийн үе- шые, тус МТС-эй дирекци болон партийна организаци трактор- на бригадын бригадирнуудай зүбл- үдэр бүри үнгэргэжэ, бригадир- нуудта туһалдаг, тэйһэнэртэй те- хникескэ асуудалнуудые тустыг зүбшэн хэлсэдэг байна.

Саянтын МТС-һээ жэшээ аба тракторна бригада бүридэ тех- никескэ һуралсал эмхидхэхэ шу- ла. Энэ халаа бригадын хүдэл- мэрилгшэд бүхэнэй мэргэжэл дээшлүүлэгдэнхэй туһа дүхэм боложо үгэнэ.

Газарай органчуудай хүдэл- мэрилгшэд, МТС-эй директорнууд, парторганизациин секретарьнууд болон МТС-эй ахалагша механик гууд болбол мүнөө поли дээр бригадануудта эмхидхэлэй—тех- никескэ туһаламжа үзүүлхэ зэр- гэтэй.

Тракторна бригадануудта аг- тационно ойгууламжын ба по- литическэ хүдэлмэрийн түсэбье эмхидхэхэ асуудалда анхаралаа тэ- бихые эригтэ табигдана.

И. БУРМИСТРОВ, ВВП(б)-гэй Обкомой хүм амалай Таһагые даагшын орологшо.

А. ЖАМБАЛОН

НЭГЭ БЭШЭГ.

Пархатын хушуунай орой дээгүүр хаяхан бултайжа байгаа наранай гэрэлдэ тудадан, гэрэй оройн хоолойноо сэхэ өөдөө дэгдэн гарахан хүхэхэн утаан үгдөөнэй тунгалаг агаарта шэнгэжэ байһан юумэдэл, сэгээн огторгойдо тунана.

Баһа газраагуур, түрүүшын ерэнэн шубууд элдэб янзын аялга татажа абья гаралдан ишэ тишээ ниндэнэд.

Энэ үедэ Цыбигмид гэрнээ гаржа малай хорёо тээшэ ошожо ябах зуураа аман соогоо гүнгийн дуулана:

Хоротон дайсанаа даралсаад
Колхоз нотагаа бусаарай,
Хайрата шамаяа хүлээгээд
Хаража угтажа байналби...

Хорёодо орохоёо ябаһан, энэ фермын нэгэ эдэбхтэй түрүү малшан Балжид гэдэг тэрэ дууень дуулан сасуу Цыбигмидэй урдаһаа мнһэрэн, ехэ хүхюунээр:

—Энэш ямар зохид дуунгаб, би энэ дуугышны һонирхогшоб, —гэн, гэнтэ Цыбигмид тээшээ урин заламгайгаар хандажа, —бишн Дашаһаа бэшэг абааб, тугаархана Базар үгөөд ошоо һэн. Ехэ һонни юумэ бэшэнэл, —гэхэтэйнь сасуу Цыбигмид үгыень таһалдуулан—Хэр ябана хаб?—гээд үлэмжэ ханамжатайгаар асууна.

—Ямаршьегүй, топ лэ һайн! Немцкэ булимтарагшадтай дайлагдажа ябанам, үсгээлдэр атакада оросожо юһан немцыне үгы хээд, командованин зүгһөө һайшаал абааб—гэжэ бэшэнэ даа...

Тииң, саашаа эрэ нүхэдэйнгөө эрэлхэг зоримгойгоор тэмэжэ ябаһан тухай, энэһнээ уламжалан өөһэдынгөө хэжэ байһан габшагай ажал тухай Цыбигмид Балжид хоёр элдэб олон юумэ-нүүдые удхалжа хөөрэлдөөр, гурбан зуугаад тарган томо хүрэг малнуудаа бэлшээр тээшэнь туулсан ошобо.

Үдэр хоногууд удаа удаагаараа хөдөржол байба. Цыбигмид мэнэ хаяхан боллод үнгэрһэн аймагай ударнигуудай суглаанда хабаадалсажа, үгээ үгһэн хадаа ажаалдаа түрүүлэн шуумар бэрхээр хүдэлжэ ябана.

Төөд, Галданһаа һүүлшын бэшэг абаһаар үнхэншье болошоо. Ходооло бэшэг хүлээжэ ядажа ябахадань, үдэршье наа ута шэнги үзэгдэдэг болобо.

Нэгэтэ хабарай урин дулаанда, үдэрһын боро хараанаар бэшэг бариһан Балжид орожо ерээд:

—Шамда бэшэг ерээд—гээт үгэбэ. Энэ бэшэгын, дайнай газарһаа Галдантай хамта ябаһан хүнэй бэшэнэн бэшэг байгаат, һүүлдэн ингэжэ бэшээтэй байба:

«Хүндэтэ Батусва! Танай нүхэр болохо Галдан Будаевич үн-

гэрэгшэ гурбан хоногой урда тээ хэдэхэн хүнтэй тагнуулда гараад ябатараа бүлэг немцүүдтэ дээрэ ортожо плендэ абтаба гэһэн мэдээсэл дуулаабди. Тиимһээ...» гээд лэ саашан ойлгогдохоор бэшэ болтороо бэшэгын үнгэгдшэһэн хадань уншаха гээд яажашье ядаба.

Иимэ һанагдаагүй муу юумэ дуулхандаа Цыбигмидэй лосоо гансата бүлгэрэн, ямар нэгэн мунсаар сохюулжархихандаа сэлмэг улаахан шарайнь үнһэн мэтэ хүхэ сагаан болшоод юушье ойлгохоо болиһон хэбэртэй болобо. Тэрэниие өбөрһон Балжид:

—Юундэ иитэрэ шиг шарайгаа хубилгажа һуунаш даа, али ёро буруу юумэ дуулаба гүи? —гээд нүхэртөө дүтэлэн, юушье дуугарангүй харбайжа байһан бэшэгын абажа аман соогоо уншахадаа Цыбигмидэйнгээ ингэжэ муудажэ байһые ойлгожорхибо.

Гэнтэ, Цыбигмид хурса харакан нүдэнһөөл монсогор монсогор нөлбөө мухаруулан, доорһоо һаана алдажа хонгоо уран хоолойгоор шэнэрүүлэн:—Балжид нүхэрэн, тунһалыш!—гээд, нэрэ һураггүй һугшаран, тэбэришэбэ.

—Юундэ иимэ хуби заяагүй хүи гэшэбиб. Энэ һананайнгаа дура сэдхэхэ хубаалдажа, нүхэртэй ябах талаагүй гэшэ гүб?! Хэдэхэн жэл үнгэрбэ: түрүүшынни нүхэр Финляндийн дайнда наһа бараа һэн, һүүлэй һүүлдэ баһа Галданни хахасань гү? Хэрбээ амиды мэндэ бусажа эрээгүй һаан яаха гэшэбиб?—гээд Цыбигмид, нүдэ-пэйнгөө нөлбөө хирэ-хирэ болоод лэ аршана.

—Бу уйдьш даа, магад бусажашье ерэхс аалам, хэн мэдэбэ?—гэжэ Балжидэйнгэс хэлэхье дуулахадаа, баһа тэрэндэнэ этигэжэ ядаһан хэбэртэй нүхэрөө хүзүүдэд лэ олон юумэ сэдхэжэ унтахаашье мартажархөөд һуужа байгаа бэлэй.

Хэдэн недели үнгэрбэ. Хабар боложо саг гоё болоһон, хүдөө добо талаар булжамуурханууд жэргэжэ, һанаанда баригдаат ябаһан хүнэй уярмаар гунигтай саг боложо эхлээ...

«Мүнөөдэр мачай Улаан Арми үсэд хатуу дайк байллаанине хэһэнэй һүүлээр урагшаа дахиха долоон город эзэлбэ, дүрбэн немцкэ дивизинүүдые бута сохибо» гэхэ мэтын шэнэ шэнэ мэдээсэлүүд үдэр бүхэндэ дуулалжал байба. Хүн зоной, баясаһан сэдхэл хүдэлгэмэ омгорхол халаа колхозно поля дээрэ хабарай тарилгык габшагай темпые бвк эршэдхэнэ

Гансал Цыбигмид һанаата болонги, уруу дуруу ябадаг байба. Галданһаа бэшэгын ерэхээ бо-

лишоо, би үгыншье мэдэгдэдэггүй зандаа...

Нэгэтэ үглөөгүүр Цыбигмидэй гэртээ байтарынь газра дүрөөгэй хан гэхэ абьян дуулдаад, уданшьегүй:

—Цыбигмид байна гүш, нэгэ баахан хэрэг би һэн,—гээд нэгэ хүнэй дуулахыень дуулхандаа, Базар үбгэнине абагаарын танижа,—Юун хэрэг бэ?—гэһээр гэрнээ гарана. Базар карманһаа тэбхэр бэшэг гаргажа харбайха зуураа.

—Бэшэг асараа һэм, хэйһэшье бээ. Галданһаа аабы гэхэдэ адресын тон ондоо. Хэрбээ Галданһаа ерэнэн байгаа һаань һониниинь дуулгаарай—гэжэ нэмэһэн бээрээ морёо залаад лэ хатаргажа ябашаба.

Мүнөө бэшэг абаһан Цыбигмид шамдуухан гэртээ ороһоор газра тээхи адресынь уншаад:

«Ярославска область, г. Буй, госпиталь, Галдан Будаевича»—гэһэн байхадань тэрээнэ мэгдүүгээр задалжа оробо. Задалаад харан гэхэдэн Галданай фото байжа байба. Цыбигмид баярлаһандаа гансаараа мнһэрэн һуужа, бэшэгэ уншажа эхилбэ:

«Хайратай һанагдаха инаг нүхэр Цыбигмид, шамдаа улаан сэрэгэй халуун амарые хүргэнэб. Бишн, тээсгэн үнхэн хоёр хүнтэй тагнуулда гараад ябатараа, хорёод немцүүдтэ дээрэ ортожо плендэ абтаһан байлаб. Тиигээд немцүүд маниие буугай хүрээр ёбороһоор туужа штабтаа абаашаад мүшхөө зобоогоо һэн. Бидэ юушье хэлээгүйбди, тиихэдэмий харанхы нүхэндэ хаагаад байтараа, һүниин тэн багаар маниие туугаад хүдөө гаргажа абаашаа бэлэй. һүни орой ой соо ороод ябатарнай, гэнтэ харгын хоёр тээһээ забла залгүй буудаб гэшэ. Хожомын мэдэхэдэм манайхид хүрээһэн байгаа.

Энэ үедэ маниие туужа ябаһан нэгэ немц хэдэн дахин автомадаар буудһан байна. Би хэдэн һомондо дайрагдажа, тэндэ унашаһан байгааб, тэрээнһээ ондоо юушье мэдэнгүйб. Һүүлдэн мэдэхэдэ: госпитальдо хэбтээ һэм. Төөд мүнөөшье тэндэ амчуулжэ байлаб. Һаяар бараг боложо амаралтаар нотагаа зорижо, шамдаа ошохоё байлаб»—гэһэн байба. Эдэ һонирхолтой үгэнүүдые уншахадаа Галдантаяа уулзаһоод хөөрэлдэн хүхилдэн байһан шэнгээр үзэгдэбэ.

Мүнөө энэ фототой бэшэг баряад байхандаа сээжэндэн наранай бадарһандал уужам тэнгилэн боложо, аман соогоо:

—Фототой бэшэг...—гээд лэ үгэлнэ.

Полевая почта 18062 «Я».

Физкультура ба спорт

Профсоюзно-комсомольско кросс эхилбэ

Уржадэр, майн 28-да, Улан-Удэдэ профсоюзно-комсомольско кросс (урилдаан) захалба.

Тус кроссто городской хоёр предприятияһаа 38 хүн хабаадалсаһан байна. Тэдэнэй 32 хүнниинь граната шэтэхэ ба гүйхэ хэрэгүүдээр ГТО-гэй ком-

плекснэ нормо үгэжэ Мүнөөдэр НКГБ, гүт пографини, телеграфай, ной больницын комсомол ба залуушууд кроссто саха юм.

Л. СОЛОВЬЕВ

XIII Бүхэсоюзна шатарай наадан

Гроссмейстер Смыслов түрүүлэ яба

Майн 21-һээ эхилжэ Москвада Союзуудай Байшангай Октябрьска зал соо XIII Бүхэсоюзна шатарай наадан эхилбэ. Мүнөө хамта табан удаа наадажа, майн 28-да дүүрээдүй партинууды наадһанай һүүлээр түрүүшын дунгые гаргаханда иимэ байна:

Смыслов—5 наадаад 5 шүүгээ, Ботвинник—3 наадаад 2 1/2 шүүгээ (2 нааданиинь дүүрээ-

дүй), Лисицын ба наадаад 3—3 шүүгээ, ский—4 наадаад 2 1/2 Алаторцев ба Рагозин—даад 2 1/2—2 1/2 шүүгээ, гроссмейстернүүд Лиян Флор, мүн шатарай мастер Магагонов гэгшэ даад миил нэгэ хахадуу һэн байха юм.

Шатарай чемпионат һөөр. (ТАСС-эй мэдээсэл)

Хилын саана

Советскэ городуудай баатарлиг оборон зорюулагдан выставкэ Лондондо нээгдэ

ЛОНДОН, майн 27. (ТАСС) Нэгэ һарын саада тээ Лондондо Ист-Энда гэжэ хүдэлмэришэнэй райондо баатарлиг советскэ городууд болохо Сталинград, Ленинград болон Севастопольдо зорюулагдан выставкэ нээгдэ һэн. Тэрээнһээ хойшо тус выставкы Лондон городской хэдэн мянгаад хүн хараһан байха юм. Выставкэ харагшад бэшэдэг ном соонь советскэ арад зондо айхаб.

тар ехэ баясхалан хүрэдүүд дүүрэн би. Шэдэй, албахаагшад, дай бүлэнэр болон һурветскэ город геройнуудлан хамгаалагшад баяр баатаршалганууды хар ехээр байсана.

Июнь һарын эхиндэ пельскын картина галһоо тус выставкэ Лондондо райондо нүүлгэгдэна.

Англо-американска плендэ абтаһан сэрэгэйхид тушаа Японидо СССР-эй хандаһан тухай гүрэнэй департаментын мэдүүлгэ

ВАШИНГТОН, майн 26. (ТАСС). Плендэ абтаһан английска сэрэгэйхид тухай асуудал тушаа Японидо хандахабди гэжэ Советскэ Союзай зүбшөөрөлөө үгэһэн тухай Иден мэдүүлбэ гэһэн мэдээсэлэй һүүлээр США-гэй гүрэнэй департамент болбол хэблэл газетэнүүдэй түлөөлгшэдэй асуудалнуудта харюусаха зуураа США-гэйшье болон Англинишье гуйлтаар Советскэ Союз союзна гүрэнүүдэй сэрэгүүдһээ плендэ абтаһан хүнүүдтэ хандаха тухай асуудал тушаа Японидо хандаһан байна гэжэ зааба.

Млет гэжэ аралда английска "командос" добтолбо

ЛОНДОН, майн 28. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулань хадаа, нэгэ хэдэн үдэрэй саада гэз английска «Командос» гэжэ ударна отрядууд Далмациин (Югослави) эрье шадар байһан Млет гэжэ аралда добтолго хэһэн байна.

Итальянска дээрэхи баатарлиг баатарлар

ЛОНДОН, майн 28. Рейтер агентствын дамжуулань хадаа, майн 26-ай Римһээ урдуур 12 мильтарта Альбано гэжэ нүүдэл шэглэн шэнэ добтолго гэнэ. Түрүүшын мэдээсэлдэ дээрһээ хархала немцкэ зүг тээшэ улам саашаа шэнэ позицинууды эзэлэлада сухариха байна.

ЗАРЛАЛ

Мүнөөдэр, майн 30-да, 8 часта Советүүдэй 2-дэ шангай Сталинска залуучий интеллигенцидэ зоримимэ тэмээр лекци болон габэл:

«Советскэ Союзай суласхоорондын байдал». Лекцие ВКП(б)-гэй лектор профессор С. В. гэгшэ уншаха байна.

Биледүүд ВКП(б)-гэй болон райкомуудаар үгтэ ВКП(б)-гэй

Харюусалгата редактор Ц. Г. ГАЙДА

Ородой агууехэ уранзохёолшо А. П. Чеховэй нүгшэһэнһөө хойшо 40 жэлэй ойдо бэлэдхэл

Ородой агууехэ уранзохёолшо Антон Павлович Чеховэй нүгшэһэнһөө хойшо 40 жэлэй оёе тэмдэглэхын тула БМАССР-эй Совнарком болбол республиканска комисси иимэ составтайгаар байгуулаба габэл: Г. Ц. Бельгаев

(комиссин түрүүлэгшэ), Ц. Г. Галсанов (түрүүлэгшын орологшо), Г. Ц. Цыдынжапоз (түрүүлэгшыл орологшо), Х. Н. Намсараев, Г. Н. Архинчев, М. И. Шулушкин, М. А. Камчатов,

Ц. С. Сампилов, Н. Д. Зугеев, О. Ш. Шадаров, В. Г. Манктов, К. К. Балдаев, Д. Д. Аюшев, Н. Г. Гендунова болон А. И. Уланов (секретарь) гэгшэд болон.